

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Yliopistoverkosto laatutyöntekijänä

Laatuaskelia - seminaari 15.2.2007
Aino-Maija Hiltunen

Hilma- Naistutkimuksen yliopistoverkosto

Mitä Hilmassa tehtiin?

- verkkokurssien arvioinnin kehittäminen lähtökohtana – laajeni muuhun toimintaan: voiko verkko-opetusta tarkastella erillisenä?
- hyvä ajankohta toimintakausien välissä
 - verkoston sisällä – johtoryhmä, kehittämisryhmä, työvaliokunta, Vopla- ryhmä, verkko-opettajat, työryhmät
 - yliopistoverkoston välillä (epävirallinen benchmarking)
 - verkkokurssien arviointikäytännön osalta
 - tilastollista, sisällöllistä, verkoston toimintakulttuuria koskevaa tietoa
 - naistutkimuksen yliopistopedagogiikan koulutuksessa
 - <http://www.hilmaverkosto.fi/>

Mikä onnistui?

- laatutyöhön liittyvä vastustus vähentynyt
 - laadulle saatu sisältöä, sen kieli lähempänä toimijoiden kieltä
- laatutyö jo tehdyn dokumentointia, prosessien kuvausta tarvittaessa, verkoston vastuiden määrittämistä - parhaimmillaan selkeyttävää
 - laatu myös arvojen määrittelyä ja toimintakulttuurin yhteistä kirjaamista
 - laadun miettiminen ei erillistä, vaan osa perustoimintaa ja sen (itse-) arviointia

- **MIKÄ ON YLIOPISTOVERKOSTON PERUSTEHTÄVÄ?**
- **Millainen toimija voi verkosto olla suhteessa laatuun?**

Arvioinnin merkitys laatu järjestelmässä?

- miten kirjoitetaan arviointi sisään toiminnan prosessiin: suunnittelu - toteutus - arviointi - vaikuttavuus – kehittäminen... = laatu?
- vastuiden määrittely: kuka verkostoa /verkostossa arvioi?
- laatu järjestelmä, joka on riittävän joustava toimiakseen, riittävän jämäkkä antaakseen kehityksen?
- kehittävä arviointi jää helposti tilastollisen/dokumentoivan/ mittaavan laadun varmistuksen varjoon
- laatutyö tilintarkastuksena - vai omaa kehittymistä ja toiminnanohjauksen strateginen väline?
- mittarit versus luottamus?

Ongelmia ja haasteita?

- yliopistojen erilaiset kulttuurit ja laatuun liittyvät käytännöt – verkoston tekeminen sovitettava niihin, tarpeettoman byrokratian välttäminen
- mikä mielekästä ja järkevää verkoston tasolla? – millainen yliopistotoimija verkosto on?
- miten mitata laatua muusta (kin) kuin lopputuloksesta? - missä verkoston laatu on?
- laatu on johdon ja toiminnanohjauksen asia – miten verkostossa, jossa johtajuus on vähemmän selvää (vastavuoroisuuden, jaetun asiantuntijuuden ideat)
 - Siis keiden asia, kenen näkökulmasta?
- opiskelijoiden osallistuminen?

Verkoston laatu?

- vuorovaikutusta ja asioiden suhteita toisiinsa
- toimintakulttuurin kirjaamista, yhteisten pelisääntöjen luomista – verkoston aika omanlaistaan, katkonaista?
- luottamuksen rakentamista, kumppanuutta
- hiljaista tietoa – miten hyvät käytännöt näkyviksi
- uuden toimintamuodon laatu on aina kehittyvää?
- moniäänisyys harjaannuttaa kyseenalaistamiseen – verkostona tarjottu opetus arvo jo sinänsä
- verkoston sovitettava kilpailu ja yhteistyö yhteen
- verkoston laatu ei koordinaatioyksikön tai työntekijän varassa – yhteinen tekeminen, osallisuuden tunne

Miten Voplasta jatketaan

- verkko-opetuksen pohdinta tuottanut muita verkoston yhteisen opetuksen ideoita (ja käytännön toteutuksia... verkoston yhteinen opettaja? lisää suunnitelmallisuutta?)
- kuormittavuuden pohdinta opettajien ja opiskelijoiden näkökulmista, kurssien ja opintopisteiden yhteismitallisuus
- verkkokurssien arviointia ja yliopistopedagogiikkaa
- verkoston yhteiset tai verkostojen väliset opetukselliset innovaatiot - myös kansainvälisesti?
- systemaattinen kysely verkoston toiminnasta ja koordinaatiosta tähän asti

Positiivisia seurauksia Voplasta:

- Saatiin KKA: lta rahoitusta verkostojen vertaisarviointi-hankkeeseen (yhdessä RS-verkoston ja TVA:n kanssa)
 - * käynnistetään pilottina verkostojen välinen benchmarking
- verkostolle laaditaan laatujärjestelmä / -käsikirja/ -kartta
- hyödynnettävissä muissa suomalaisissa aine/tieteenala/yliopistoverkostoissa – mahdollisesti laajemminkin
- laatu – jähmeä substantiivi – näyttäytyy nyt tekemisen mahdollisuutena

Lopuksi

- miten näytetään, että verkostoituminen on lisäarvoa ja laatua yliopistotoiminnassa jo sinänsä? – onko se?
- miten laatutyö voi olla strateginen väline – vaikkapa verkoston vakiinnuttamisessa ja rakenteiden turvaamisessa?
- arviointi ja laatutyö edellyttää kollektiivista itsetuntoa, myös rohkeutta katsoa peiliin ja halua aidosti parantaa toimintaa
- Vopla -vuosi antoi enemmän uusia kysymyksiä kuin vastauksia, ja opetti paljon. Kiitos! ☺